

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 62/2018-54

Ústavný súd Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí 10. júla 2018 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Sergeja Kohuta prerokoval prijatú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom Mgr. Róbertom Liškom, advokátska kancelária, Štefánikova 882/39, Poprad, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 23 ods. 1, čl. 35 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 2 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj čl. 2 bodu 3 písm. a), b) a c) Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Sžo 188/2015 a jeho rozsudkom z 26. apríla 2017 a takto

r o z h o d o l :

1. Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Sžo 188/2015 a rozsudkom z 26. apríla 2017 p o r u š i l základné právo [REDACTED] na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Sžo 188/2015 z 26. apríla 2017 zrušuje a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

3. Sťažnosti [REDAKOVANÉ] v časti požadujúcej priznanie primeraného finančného zadost'učinenia od Najvyššieho súdu Slovenskej republiky n e v y h o v u j e .

4. [REDAKOVANÉ] priznáva úhradu trov právneho zastúpenia v sume 312,34 € (slovom tristodvanásť eur a tridsaťštyri centov), ktorú je Najvyšší súd Slovenskej republiky p o v i n n ý vyplatiť na účet advokáta Mgr. Róberta Lišku, advokátska kancelária, Štefánikova 882/39, Poprad, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) č. k. II. ÚS 62/2018-18 z 25. januára 2018 bola prijatá na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 23 ods. 1, čl. 35 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 2 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj čl. 2 bodu 3 písm. a), b) a c) Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len „pakt“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Sžo 188/2015 a jeho rozsudkom z 26. apríla 2017.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že 28. júna 2013 pri cestnej kontrole polícia zadržala sťažovateľovi vodičský preukaz, o čom mu vydala potvrdenie. Nasledujúci deň 29. júna 2013 príslušný prokurátor podal na sťažovateľa (ktorý bol zadržaný) obžalobu pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 204 ods. 1 Trestného poriadku, teda v tzv. superrýchlom konaní. Príslušný súd o obžalobe v zákonom stanovenej lehote zadržania nerozhodol a sťažovateľa prepustil. Písomné

vyhotovenie rozhodnutia Okresného riaditeľstva Policajného zboru Poprad – okresného dopravného inšpektorátu (ďalej len „okresný dopravný inšpektorát“) o zadržaní vodičského oprávnenia sťažovateľa bolo vydané pod č. ORPZ-PP-ODI2-17-103/2013, a to 12. júla 2013. V rozhodnutí sa v podstate uvádza len, že sťažovateľ je dôvodne podozrivý zo spáchania trestného činu, za čo môže byť uložený trest zákazu činnosti, a to je dôvodom na zadržanie vodičského preukazu.

3. V podanom odvolaní sťažovateľ uviedol, že dôkazy tvoriace podklad rozhodnutia boli získané v rozpore so zákonom a predpísanými postupmi, pričom s nimi bolo aj manipulované. Popísal aj svoj vtedajší duševný stav. Išlo o výnimočný, jednorazový exces s tým, že sťažovateľ nepredstavuje hrozbu pre cestnú dopravu a postačí, ak mu bude sankcia uložená až právoplatným rozhodnutím súdu či iného orgánu.

4. Rozhodnutím Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Prešove – krajského dopravného inšpektorátu (ďalej len „krajský dopravný inšpektorát“) č. KRPZ-PO-KDI3-86/2013-P z 23. septembra 2013 bolo odvolanie sťažovateľa zamietnuté, resp. prvostupňové rozhodnutie bolo potvrdené s tým, že v rozhodnutí použitá argumentácia je správna a ostatné skutočnosti budú predmetom ďalšieho dokazovania. Dôvody zadržania vodičského preukazu trvali podľa názoru krajského dopravného inšpektorátu aj v čase jeho rozhodovania.

5. Na základe žaloby sťažovateľa rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 S 47/2013 z 5. marca 2015 bolo rozhodnutie krajského dopravného inšpektorátu v spojení s rozhodnutím okresného dopravného inšpektorátu zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie. Podľa názoru krajského súdu bola žaloba sťažovateľa dôvodná. Krajský dopravný inšpektorát neuviedol, v čom videl dôvody na ďalšie zadržiavanie vodičského preukazu sťažovateľa z hľadiska bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky. Obmedzil sa len na konštatovanie, že na zadržanie vodičského preukazu postačuje predpoklad, resp. možnosť uloženia trestu alebo sankcie zákazu činnosti viesť motorové vozidlá za skutok, zo spáchania ktorého je sťažovateľ podozrivý. Podľa krajského súdu povinnosťou krajského dopravného inšpektorátu (vzhľadom na odstup času od zadržania vodičského preukazu a vychádzajúc z toho, že o skutku kladenom sťažovateľovi za vinu

nebolo rozhodnuté, ako aj s prihliadnutím na preventívny charakter rozhodnutia o zadržaní vodičského preukazu) bolo skúmať odôvodnenosť ďalšieho jeho zadržiavania z hľadiska bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky a rozhodnutie odôvodniť aj v tomto smere.

6. Krajský dopravný inšpektorát podal proti rozsudku krajského súdu odvolanie. Rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sžo 188/2015 z 26. apríla 2017 bol rozsudok krajského súdu zmenený tak, že žaloba sťažovateľa bola zamietnutá. Podľa názoru najvyššieho súdu neboli dané dôvody na zrušenie právoplatných rozhodnutí správnych orgánov. Na aplikáciu § 70 ods. 1 písm. a) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o cestnej premávke“) bolo postačujúce posúdenie možnosti použitia trestu, resp. sankcie zákazu činnosti spočívajúcej v zákaze vedenia motorového vozidla za skutok, zo spáchania ktorého je sťažovateľ dôvodne podozrivý. Iné okolnosti totiž z tohto zákonného ustanovenia nevyplývajú. Krajský súd mal vychádzať zo skutkového stavu existujúceho v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Pokiaľ sa zaoberal dĺžkou trestného konania a zohľadňoval časové kritérium doby od zadržania vodičského preukazu až do rozhodnutia o skutku, ktorý sa sťažovateľovi kládol za vinu, postupoval nesprávne, lebo pre posúdenie zákonnosti preskúmaného rozhodnutia bolo toto časové kritérium irelevantné.

7. Najvyšší súd vo svojom rozsudku konštatuje, že sa sťažovateľ k podanému odvolaniu krajského dopravného inšpektorátu písomne nevyjadril, avšak podľa sťažovateľa je „*toto jeho tvrdenie je lživé*“.

8. Sťažovateľ 19. októbra 2015 zaslal e-mailom do podateľne najvyššieho súdu podanie, prílohou ktorého bolo vyjadrenie k odvolaniu krajského dopravného inšpektorátu ako žalovaného v konaní. Tento e-mail bol najvyššiemu súdu doručený a prečítaný až dvoma jeho pracovníčkami.

Následne (v lehote 3 dní) bolo písomné podanie – vyjadrenie k odvolaniu zaslané doporučenou poštou na adresu najvyššieho súdu aj krajského súdu. Túto skutočnosť dokumentujú podacie lístky z 22. októbra 2015. Podanie bolo doručené najvyššiemu súdu aj krajskému súdu 26. októbra 2015, ako o tom svedčia doručky.

Podľa sťažovateľa dosiaľ uvedené znamená, že jeho vyjadrenie k odvolaniu krajského dopravného inšpektorátu bolo súdom doručené a muselo im byť známe minimálne rok a pol do rozhodnutia najvyššieho súdu. Zdá sa byť nemožné, aby sa všetky tri podania stratili a netvorili obsah spisu. Sťažovateľ v tom vidí úmysel najvyššieho súdu, ktorý radšej zatajil či stratil vyjadrenie sťažovateľa, aby nemusel odborne a vecne vyvracať pádne argumenty v ňom uvádzané a schopné privodiť pre sťažovateľa priaznivý výsledok v spore. Toto by bolo podľa názoru sťažovateľa zo strany súdu náročné či takmer nemožné, a tak si vec zjednodušil v rozpore s právom. Ak by sa vyjadrenie postupom súdu nestratilo, skutočnosti v ňom uvedené by mali určite vplyv na rozhodnutie najvyššieho súdu.

9. Podľa názoru sťažovateľa vecné závery najvyššieho súdu sú zjavne neodôvodnené a arbitrárne. Ustanovenie § 70 ods. 1 písm. a) zákona o cestnej premávke iba oprávňuje policajta zadržať vodičský preukaz, no v žiadnom prípade mu neukladá takúto povinnosť. Keďže sa policajný orgán v danom prípade rozhodol zadržať sťažovateľov vodičský preukaz, bolo povinnosťou v odôvodnení rozhodnutia tento postup vysvetliť. Sťažovateľ je presvedčený, že výkladom uvedeného ustanovenia možno prísť k jasnému záveru, že ak by zákon ukladal povinnosť policajtovi zadržať vodičský preukaz v prípade splnenia podmienky možnosti uloženia trestu alebo sankcie zákazu činnosti viesť motorové vozidlo, potom by stačilo, aby sa policajný orgán iba odvolal na to, že sa v danej veci vedie trestné alebo priestupkové konanie s možnosťou uloženia trestu, resp. sankcie zákazu vedenia motorového vozidla. Keďže toto ustanovenie policajta iba oprávňuje (neukladá mu povinnosť), aby zadržal vodičský preukaz, je policajt povinný v prípade zadržania vodičského preukazu takéto svoje rozhodnutie odôvodniť. Zadržanie vodičského preukazu je sankciou *sui generis*, keďže je nepochybné, že má represívny charakter vyplývajúci aj zo samotnej systemizácie sankcií v zákone Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“). Zákon o priestupkoch v prípade zadržania vodičského preukazu umožňuje, aby sa doba jeho zadržania započítala do doby trvania sankcie zákazu činnosti viesť motorové vozidlá. Iba poukázanie na skutočnosť, že sa proti sťažovateľovi vedie trestné konanie, nie je postačujúcim zdôvodnením rozhodnutia správneho orgánu, a to preto, že pri neuváženom (svojvoľnom) zadržaní vodičského preukazu bez zodpovedajúceho zdôvodnenia

rozhodnutia by mohlo dôjsť k porušeniu zásady *ne bis in idem*. Odobratie vodičského preukazu môže ovplyvniť realizáciu slobody pohybu a výberu povolania.

10. Z pohľadu sťažovateľa nemožno súhlasiť s názorom najvyššieho súdu, podľa ktorého sa malo rozhodovať podľa skutkového stavu daného v čase vydania rozhodnutia o zadržaní vodičského preukazu okresným dopravným inšpektorátom. V čase rozhodovania o odvolaní musí predsa odvolací orgán prihliadnuť aj na stav v čase jeho rozhodovania. Správny poriadok nemá také ustanovenie, ktoré by ukladalo rozhodovať takým spôsobom, ako to uvádza najvyšší súd. Podľa sťažovateľa nemožno súhlasiť ani s tým, že by sa nemali posudzovať podklady rozhodnutia a spôsob ich zistenia. Veď ak sú nezákonné, potom nemožno na základe takýchto podkladov vydať zákonné rozhodnutie. Išlo by totiž o tzv. ovocie z otráveného stromu. Ďalej je neprijateľný aj názor, podľa ktorého nie je možné preskúmať tzv. správnu voľnú úvahu. Ak policajt zadrží vodičský preukaz, tak predsa musí odôvodniť, prečo sa rozhodol v rámci správnej úvahy z dvoch možných variantov práve pre tento variant. Povinnosť zdôvodniť rozhodnutie vyplýva aj zo Správneho poriadku. Správna úvaha nie je svojvôľou a neznamená nezávislosť na zákone.

11. Podľa sťažovateľa nie je zrejmé, prečo krajský súd, ale najmä najvyšší súd ignorovali žalobnú a odvolaciu námietku, podľa ktorej ak zadržanie vodičského preukazu presiahne určitú dobu (približne mesiac), nejde už o preventívne opatrenie, ale o trest. Tak to totiž interpretuje Európsky súd pre ľudské práva. Znamená to, že sťažovateľ bol za svoje konanie potrestaný dvakrát, pričom prvýkrát sa tak stalo zo strany policajného orgánu trvalým zadržaním jeho vodičského preukazu.

12. Z uvedených hľadísk je nutné podľa názoru sťažovateľa Slovenskú republiku kvalifikovať ako policajný štát, a to aj preto, že sme posledným štátom Európskej únie, v ktorom polícia nielen zisťuje a objasňuje porušenia zákonov zo strany vodičov, ale ich za to aj trestá. Reálne teda policajt zistí porušenie zákona zo strany vodiča, vec objasní a zdokumentuje a uloží aj trest, čo odporuje rozumnej predstave v demokracii. Všade inde v Európskej únii takéto konanie vedúce k uloženiu trestu (u nás upravené Správnym poriadkom) prebieha mimo silových, ozbrojených zločiek v civilnom sektore. Pritom doba zadržania vodičského preukazu je na Slovensku neobmedzená, môže trvať aj 10 rokov.

13. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1/. Základné práva sťažovateľa [REDAKOVANÉ]... a to:

právo na súdnu a inú ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 Ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd,

právo na spravodlivé prejednanie záležitosti podľa čl. 6 ods. 1 (Európskeho) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 47 prvej vety Charty základných práv Európskej únie,

právo na vyjadrenie sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd,

právo na účinný opravný prostriedok podľa čl. 2 bod. 3 písm. a, b, c, Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach a podľa čl. 13 Dohovoru a čl. 47 druhej vety Charty základných práv Európskej únie, ktorého sa dožadoval v súvislosti s ochranou jeho práv podľa čl. 23 ods. 1, čl. 35 ods. 1 a čl. 50 Ústavy Slovenskej republiky,

právo podľa čl. 50 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, že len súd môže rozhodnúť o vine a treste za trestný čin

nesprávnym procesným postupom a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Sžo/188/2015 zo dňa 26.04.2017, ktorým bol rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4S/47/2013 z 05.03.2015 zmenený tak, že žaloba sťažovateľa sa zamieta, porušené boli.

2/. Zrušuje rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Sžo/188/2015 zo dňa 26.04.2017, ktorým bol rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4S/47/2013 z 05.03.2015 zmenený tak, že žaloba sťažovateľa sa zamieta.

Vec vracia na ďalšie konanie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, ktorý je v ďalšom konaní viazaný právnym názorom ústavného súdu.

3/ Sťažovateľovi [REDAKOVANÉ]... sa priznáva premerané finančné zadosťučinenie v sume 1,00 EUR (slovom jedno EURo), ktoré je Najvyšší súd Slovenskej

republiky v Bratislave povinný mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

Sťažovateľ napokon požaduje náhradu trov vzniknutých právnym zastúpením advokátom, a to vo výške 312,34 €.

14. Z vyjadrenia predsedníčky najvyššieho súdu č. k. KP 3/2018-13 z 28. februára 2018, doručeného ústavnému súdu 9. marca 2018, *inter alia* vyplýva, že konštatovaním najvyššieho súdu, podľa ktorého sa sťažovateľ k odvolaniu krajského dopravného inšpektorátu nevyjadril, nebol sťažovateľ poškodený na svojich právach. Sťažovateľ mal právo vyjadriť sa k odvolaniu krajského dopravného inšpektorátu a toto právo aj využil. Jeho vyjadrenie sa dostalo najvyššiemu súdu ako odvolaciemu súdu, a preto tento rozhodoval so znalosťou jeho obsahu. Je to zrejmé aj z rozsudku najvyššieho súdu, ktorý v odôvodnení reaguje na všetky podstatné argumenty uvádzané sťažovateľom v jeho vyjadrení k odvolaniu krajského dopravného inšpektorátu. Právne otázky, ktoré boli v danej veci sporné, boli najvyšším súdom vyriešené. Vyjadrenie sťažovateľa k odvolaniu krajského dopravného inšpektorátu neobsahovalo takú novú skutkovú a právnu argumentáciu vo veci (argumentácia sťažovateľa vo vyjadrení k odvolaniu je v podstate obdobná ako tá, ktorú sťažovateľ uplatnil v žalobe), ktorá by mohla mať vplyv na právne posúdenie veci najvyšším súdom a privodiť sťažovateľovi priaznivejšie rozhodnutie vo veci. Predsedníčka najvyššieho súdu preto žiada, aby ústavný súd sťažnosti nevyhovel.

15. Z prípisu právneho zástupcu sťažovateľa z 23. marca 2018, doručeného ústavnému súdu 4. apríla 2018, vyplýva, že sťažovateľ trvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

16. Ústavný súd doručil sťažnosť, uznesenie ústavného súdu č. k. II. ÚS 62/2018-18 z 25. januára 2018, vyjadrenie predsedníčky najvyššieho súdu a prípis právneho zástupcu sťažovateľa krajskému dopravnému inšpektorátu, aby sa aj tento mohol vyjadriť vo veci samej, keďže rozhodnutím ústavného súdu by mohol byť dotknutý na svojich právach.

Z vyjadrenia krajského dopravného inšpektorátu č. KRPZ-PO-KDI3-28-001/2018-P z 19. apríla 2018, doručeného ústavnému súdu 26. apríla 2018, vyplýva, že sa v plnej miere stotožňuje s rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sžo 188/2015 z 26. apríla 2017. Zároveň

sa nestotožňuje s námietkami sťažovateľa a opakovane uvádza, že v odvolacom konaní dospel k záveru o oprávnenosti zadržania vodičského preukazu sťažovateľa. Rozhodnutím o odvolaní preto neboli poškodené práva a oprávnené záujmy sťažovateľa.

17. Na pojednávanie konané 10. júla 2018 sa účastníci konania nedostavili. Sťažovateľ, ako i zástupca najvyššieho súdu ospravedlnili svoju neúčasť na verejnom pojednávaní.

II.

18. Z podania sťažovateľa zo 14. októbra 2015 adresovaného najvyššiemu súdu vyplýva, že vo veci vedenej krajským súdom pod sp. zn. 4 S 47/2013 sťažovateľ zasiela v prílohe podania vyjadrenie k odvolaniu žalovaného krajského dopravného inšpektorátu, keďže toto vyjadrenie nebolo krajskému súdu zaslané v ním určenej poriadkovej lehote z dôvodu, že odborný zamestnanec sťažovateľa kvôli sťahovaniu sídla advokátskej kancelárie na novú adresu vypracované vyjadrenie pozabudol zaslať krajskému súdu, pričom sťažovateľ po 10. máji 2015 nebol dlhodobo prítomný v práci pre práceneschopnosť a opakovanú hospitalizáciu. Pri kontrole spisov zistil toto pochybenie až v čase napísania podania. Vyjadrenie zaslal (po lehote) aj krajskému súdu, no pre prípad zdržania jeho doručenia krajským súdom najvyššiemu súdu pristúpil aj k priamemu doručeniu vyjadrenia najvyššiemu súdu. Vyjadrenie zasiela aj v elektronickej forme. E-mail bol odoslaný z adresy [REDACTED] a adresátom bola [REDACTED]. Predmetom bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu – vyjadrenie k odvolaniu žalovaného krajského dopravného inšpektorátu. Dátum odoslania e-mailu bol 19. október 2015 o 03.09 h.

19. Z e-mailu odoslaného 19. októbra 2015 o 06.33 h vyplýva, že z e-mailovej adresy [REDACTED] bolo na e-mailovú adresu [REDACTED] oznámené: „Prečítané: preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu – vyjadrenie k odvolaniu žalovaného KDI Prešov“ s tým, že správa bola prečítaná 19. októbra 2015 o 6.33.13 h.

20. Z e-mailu odoslaného 19. októbra 2015 o 08.01 h vyplýva, že z e-mailovej adresy [REDACTED] bolo na e-mailovú adresu [REDACTED] oznámené:

„Prečítané: preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu – vyjadrenie k odvolaniu žalovaného KDI Prešov“ s tým, že správa bola prečítaná 19. októbra 2015 o 8.00.39 h.

21. Z podania sťažovateľa zo 14. októbra 2015 adresovaného krajskému súdu vyplýva, že vo veci vedenej krajským súdom pod sp. zn. 4 S 47/2013 sťažovateľ zasiela v prílohe podania vyjadrenie k odvolaniu žalovaného krajského dopravného inšpektorátu, keďže toto vyjadrenie nebolo krajskému súdu zaslané v ním určenej poriadkovej lehote z dôvodu, že odborný zamestnanec sťažovateľa kvôli sťahovaniu sídla advokátskej kancelárie na novú adresu vypracované vyjadrenie pozabudol zaslať krajskému súdu, pričom sťažovateľ po 10. máji 2015 nebol dlhodobo prítomný v práci pre práceneschopnosť a opakovanú hospitalizáciu. Pri kontrole spisov zistil toto pochybenie až v čase napísania podania. Vyjadrenie zaslal súčasne aj najvyššiemu súdu pre prípad zdržania jeho doručenia krajským súdom najvyššiemu súdu.

22. Z podacieho lístka vyplýva, že odosielateľom bol sťažovateľ, adresátom bol krajský súd, pričom išlo o doporučenú zásielku 2. triedy č. RP [REDACTED] SK s hmotnosťou 0,369 kg, ktorá bola odovzdaná na poštovú prepravu 22. októbra 2015 o 16.48 h na Pošte [REDACTED].

23. Z doručienky vyplýva, že zásielku odosielateľa – sťažovateľa adresovanú krajskému súdu prevzal splnomocnenec krajského súdu 26. októbra 2015.

24. Z podania sťažovateľa zo 14. októbra 2015 adresovaného najvyššiemu súdu vyplýva, že vo veci vedenej krajským súdom pod sp. zn. 4 S 47/2013 sťažovateľ zasiela v prílohe podania vyjadrenie k odvolaniu žalovaného krajského dopravného inšpektorátu, keďže toto vyjadrenie nebolo krajskému súdu zaslané v ním určenej poriadkovej lehote z dôvodu, že odborný zamestnanec sťažovateľa kvôli sťahovaniu sídla advokátskej kancelárie na novú adresu vypracované vyjadrenie pozabudol zaslať krajskému súdu, pričom sťažovateľ po 10. máji 2015 nebol dlhodobo prítomný v práci pre práceneschopnosť a opakovanú hospitalizáciu. Pri kontrole spisov zistil toto pochybenie až v čase napísania podania. Vyjadrenie zaslal súčasne aj krajskému súdu.

25. Z podacieho lístka vyplýva, že odosielateľom bol sťažovateľ, adresátom bol najvyšší súd, pričom išlo o doporučenú zásielku 2. triedy č. RP [REDACTED] SK s hmotnosťou 0,355 kg, ktorá bola odovzdaná na poštovú prepravu 22. októbra 2015 o 16.49 h na Pošte [REDACTED].

26. Z doručenky vyplýva, že zásielku odosielateľa – sťažovateľa adresovanú najvyššiemu súdu prevzal splnomocnenec najvyššieho súdu 26. októbra 2015.

27. Z vyjadrenia sťažovateľa zo 14. mája 2015 označeného ako „*Vyjadrenie k podanému odvolaniu žalovaného*“ vyplýva, že žalobca ním vo veci krajského súdu sp. zn. 4 S 47/2013 reaguje na odvolanie krajského dopravného inšpektorátu ako žalovaného a uvádza, že rozsudok krajského súdu považuje za správny, zákonný, ústavne súladný a najmä spravodlivý. Text vyjadrenia má rozsah 15 strán.

28. Z rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sžo 188/2015 z 26. apríla 2017 vyplýva, že ním bol zmenený rozsudok krajského súdu č. k. 4 S 47/2013-43 z 5. marca 2015 tak, že žaloba sťažovateľa bola zamietnutá.

Podľa konštatovania najvyššieho súdu sa sťažovateľ k podanému odvolaniu krajského dopravného inšpektorátu písomne nevyjadril (pozri s. 6 predposledný odsek).

Podľa názoru najvyššieho súdu sa nemožno stotožniť so závermi krajského súdu. Tento sám konštatuje, že existovali zákonné podmienky na zadržanie vodičského preukazu sťažovateľa podľa § 70 ods. 1 písm. a) zákona o cestnej premávke a na následné rozhodnutie o zadržaní vodičského preukazu, lebo na splnenie zákonných podmienok je postačujúci predpoklad, resp. možnosť uloženia trestu alebo sankcie zákazu činnosti spočívajúcej v zákaze vedenia motorového vozidla za skutok, z ktorého je sťažovateľ dôvodne podozrivý. Uvedené bolo podporené aj rozhodnutím o vznesení obvinenia sťažovateľovi za prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona, ako aj následné vydanie rozhodnutia o zadržaní vodičského preukazu podľa § 70 ods. 7 zákona o cestnej premávke. Na druhej strane krajský súd konštatuje, že krajský dopravný inšpektorát neuviedol dôvody na ďalšie zadržanie vodičského preukazu sťažovateľa z hľadiska bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, pretože sa obmedzil len

na konštatovanie, že na zadržanie vodičského preukazu postačuje predpoklad, resp. možnosť uloženia trestu alebo sankcie zákazu činnosti spočívajúcej v zákaze vedenia motorového vozidla za skutok, zo spáchania ktorého je sťažovateľ podozrivý. Z uvedeného je zrejmý rozpor v uvažovaní krajského súdu pri posudzovaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu.

Najvyšší súd v tejto súvislosti poukazuje na samotný § 70 ods. 1 zákona o cestnej premávke, z ktorého vyplývajú dôvody, pre ktoré je policajt oprávnený zadržať vodičský preukaz. Okrem iného z tohto ustanovenia vyplýva, že je oprávnený tak urobiť, ak možno uložiť trest alebo sankciu zákazu činnosti spočívajúcu v zákaze vedenia motorového vozidla. Dôležité je, že ide o oprávnenie policajta zadržať vodičský preukaz, nie zákonom danú povinnosť. Keďže v danom prípade sťažovateľ riadil motorové vozidlo pod vplyvom návykovej látky (čo bolo v konaní náležite preukázané aj samotným priznaním žalobcu – sťažovateľa do zápisnice z výsluchu, ako aj vznesením obvinenia pre prečin ohrozovania pod vplyvom návykovej látky), bolo zadržanie vodičského preukazu odôvodnené, lebo za uvedený prečin možno uložiť trest, resp. sankciu zákazu činnosti. Na základe uvedeného došlo aj k vydaniu rozhodnutia o zadržaní vodičského preukazu sťažovateľa a iné dôvody nebolo potrebné skúmať. Na aplikáciu § 70 ods. 1 písm. a) zákona o cestnej premávke bolo postačujúce posúdenie možnosti použitia trestu, resp. sankcie zákazu činnosti spočívajúcej v zákaze vedenia motorového vozidla za skutok, z ktorého je sťažovateľ dôvodne podozrivý. Iné okolnosti totiž z uvedeného zákonného ustanovenia nevyplývajú.

Krajský súd pri posudzovaní zákonnosti napadnutého rozhodnutia mal prihliadať na § 250i ods. 1 prvú vetu Občianskeho súdneho poriadku, v zmysle ktorého pri preskúmvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Pokiaľ sa krajský súd zaoberal dĺžkou trestného konania a zohľadňoval časové kritérium doby od zadržania vodičského preukazu sťažovateľa až do rozhodnutia o skutku, ktorý sa mu kladie za vinu, postupoval nesprávne, lebo pre posúdenie zákonnosti preskúmvaného rozhodnutia bolo uvedené časové kritérium irelevantné. Podstatná je existencia zákonnosti dôvodov preskúmvaného rozhodnutia, ktoré tu boli v čase jeho vydania, pričom práve krajský súd sám skonštatoval existenciu zákonných podmienok pre konanie policajta, ktorý vodičský preukaz sťažovateľa zadržal.

V závere najvyšší súd dáva do pozornosti § 245 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, z ktorého vyplýva, že pri rozhodnutí, ktoré správny orgán vydal na základe zákonom povolenej voľnej úvahy (správne uváženie), preskúmava súd iba, či také rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Neposudzuje pritom účelnosť a vhodnosť správneho rozhodnutia.

29. Z oznámenia krajského súdu sp. zn. Spr 17/2018 z 28. februára 2018 doručeného ústavnému súdu 7. marca 2018 vyplýva, že spis krajského súdu sp. zn. 4 S 47/2013 bol najvyššiemu súdu fyzicky odoslaný 29. júna 2015 a podľa vrátenej doručky bol najvyššiemu súdu doručený 1. júla 2015.

III.

30. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

31. Podľa čl. 36 ods. 2 listiny kto tvrdí, že bol ukrátený na svojich právach rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť

takého rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nemožno vylúčiť preskúmavanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd podľa listiny.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

32. Jadrom námietok sťažovateľa je, že hoci v októbri 2015 krajskému súdu aj najvyššiemu súdu poštou (najvyššiemu súdu aj elektronicky) zaslal obsiahle vyjadrenie k odvolaniu krajského dopravného inšpektorátu ešte zo 14. mája 2015, napriek tomu sa najvyšší súd týmto vyjadrením nezaoberal a vo svojom rozsudku sp. zn. 3 Sžo 188/2015 z 26. apríla 2017 konštatoval, že sťažovateľ sa k odvolaniu krajského dopravného inšpektorátu písomne nevyjadril.

33. Najvyšší súd v uvedenej súvislosti zdôrazňuje, že vyjadrenie sťažovateľa sa dostalo k najvyššiemu súdu a tento rozhodoval so znalosťou jeho obsahu, čo je zrejmé aj z odôvodnenia jeho rozsudku.

34. Krajský dopravný inšpektorát je presvedčený o vecnej správnosti rozsudku najvyššieho súdu.

35. Z práva na spravodlivý proces vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. 4. 1993, II. ÚS 4/2011).

36. Z pohľadu ústavného súdu treba pri aplikácii uvedeného zásadného stanoviska na prejednávajúcu vec konštatovať predovšetkým, že medzi účastníkmi konania sa javí ako nesporné (a z listinných dôkazov preukázané), že sťažovateľ podal vyjadrenie k odvolaniu krajského dopravného inšpektorátu, ktoré najvyššiemu súdu elektronicky a poštou doručil v októbri 2015, teda v čase, keď spis krajského súdu sp. zn. 4 S 47/2013 bol už predložený najvyššiemu súdu (k tomu došlo ešte 1. júla 2015). Rovnako treba za nespornú a jednoznačne preukázanú považovať aj tú okolnosť, že najvyšší súd v rozsudku sp. zn. 3 Sžo 188/2015 z 26. apríla 2017 na s. 6 v predposlednom odseku výslovne konštatoval, že

sťažovateľ sa k podanému odvolaniu krajského dopravného inšpektorátu písomne nevyjadril.

37. Napriek uvedeným nesporným a listinnými dôkazmi jednoznačne preukázaným skutočnostiam predsedníčka najvyššieho súdu tvrdí, že najvyšší súd mal vyjadrenie sťažovateľa k dispozícii a rozhodol so znalosťou jeho obsahu, čo vyplýva z odôvodnenia rozsudku. Nijako však nevysvetľuje, prečo za tohto stavu najvyšší súd konštatoval v odôvodnení rozsudku výslovný opak, teda to, že sťažovateľ sa k podanému odvolaniu krajského dopravného inšpektorátu nevyjadril.

38. Z pohľadu ústavného súdu možno konštatovať, že postup najvyššieho súdu sa nejaví v daných súvislostiach ako transparentný. Naopak, budí skôr pochybnosti a zároveň nepodporuje presvedčenie o spravodlivosti konania, a preto treba uzavrieť, že postupom a rozsudkom najvyššieho súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 2 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

39. V dôsledku uvedeného záveru už nebolo potrebné osobitne sa zaoberať namietaným porušením čl. 23 ods. 1, čl. 35 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 1 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny, čl. 13 dohovoru a čl. 2 bodu 3 písm. a), b) a c) paktu.

40. Podľa § 56 ods. 2 prvej vety zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší.

Podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, môže vec vrátiť na ďalšie konanie.

Na základe citovaných ustanovení ústavný súd zrušil rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sžo 188/2015 z 26. apríla 2017 a vec mu vrátil na ďalšie konanie (bod 2 výroku nálezu).

41. V ďalšom konaní bude najvyšší súd viazaný právnym názorom ústavného súdu. Zároveň bude jeho povinnosťou vysporiadať sa s námietkami sťažovateľa týkajúcimi sa správnosti právneho posúdenia veci krajským dopravným inšpektorátom, a to v rámci argumentácie, ktorú uviedol vo vyjadrení k odvolaniu krajského dopravného inšpektorátu.

42. Sťažovateľ požadoval priznanie primeraného finančného zadost'učinenia od najvyššieho súdu vo výške 1 €.

V tejto časti nebolo možné sťažnosti vyhovieť (bod 3 výroku nálezu).

Podľa názoru ústavného súdu vyslovením porušenia práv sťažovateľa v spojení so zrušením rozsudku najvyššieho súdu a vrátením veci na ďalšie konanie bola ujma, ktorá sťažovateľovi nesprávnym postupom a rozsudkom najvyššieho súdu vznikla, dostatočne kompenzovaná.

43. Napokon sťažovateľ požadoval náhradu trov právneho zastúpenia advokátom vo výške 312,34 €.

Trovy právneho zastúpenia pozostávajú z dvoch úkonov právnych služieb v roku 2017 (prevzatie a príprava zastupovania, spísanie sťažnosti) vo výške dvakrát po 147,33 €, ako aj z dvoch režijných paušálov vo výške dvakrát po 8,84 €. Úhrnom predstavujú trovy právneho zastúpenia sumu 312,34 € (bod 4 výroku nálezu).

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výrokovej časti tohto rozhodnutia.

44. Vzhľadom na čl. 133 časť vety pred bodkočiarkou ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. júla 2018